

دانشگاه یزد

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس دوره

کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی

دانشکده علوم اجتماعی

مصوب بیست و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه، مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۰۸

این برنامه از سرفصل برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی مصوب ۱۳۷۵/۰۲/۱۹ شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اقتباس شده و براساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاه ها و در چارچوب آیین نامه وزارتی تدوین و بازنگری برنامه درسی مصوب ۱۳۹۴/۳/۱۶ مورد بازنگری قرار گرفته و در بیست و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی درسی دانشگاه یزد مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۰۸ به تصویب رسیده است.

فهرست

فصل اول: مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی.....	۱
مقدمه.....	۲
۱- اهمیت و ضرورت.....	۲
۲- هدف.....	۳
۳- وظایف مددکاران اجتماعی.....	۳
۴- طول دوره و شکل نظام.....	۴
۱ - ۴) تعداد واحدهای درسی.....	۴
۵ - زمینه‌های شغلی.....	۶
۶ - شرایط گزینش دانشجوی.....	۶
۷ - مواد آزمون ورودی.....	۶
فصل دوم: جداول دروس.....	۷
الف- دروس تخصصی.....	۸
ب- دروس اختیاری.....	۹
فصل سوم: سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی.....	۱۰
نظریه‌ها و روش‌های مددکاری اجتماعی و مشاوره خانواده.....	۱۱
مشاوره نوتوانی در زمینه‌های مختلف.....	۱۳
مشاوره ژنتیک.....	۱۴
مشاوره توان‌بخشی.....	۱۵
مشاوره در تنظیم خانواده و بهداشت باروری.....	۱۷
سیستم‌های مدیریت.....	۱۹
مدیریت توسعه و عمران.....	۲۱

۲۳	مدیریت منابع انسانی.....
۲۵	روش‌های سرپرستی در مددکاری اجتماعی.....
۲۷	زبان انگلیسی پیشرفته و تخصصی.....
۲۸	برنامه‌ریزی در مددکاری اجتماعی.....
۳۰	مسائل راهنمایی مشاوره در ایران و جهان.....
۳۱	تهیه آزمون‌های شناختی و کاربرد آن در مددکاری اجتماعی.....
۳۲	آموزش عملی در مدیریت مددکاری اجتماعی.....
۳۳	تحقیق در رساله تحصیلی (پایان‌نامه).....
۳۴	روش‌های اصلاح و تغییر رفتار.....
۳۵	سیاست اجتماعی.....
۳۷	تحلیل سازمان‌های اداری ایران.....
۳۹	روش تحقیق کمی پیشرفته.....
۴۱	روش تحقیق کیفی پیشرفته.....
۴۳	مددکاری اجتماعی در اعتیاد.....
۴۵	روش‌ها و فنون توانمندسازی.....
۴۷	کاربردهای نوین مددکاری اجتماعی.....

فصل اول:

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی

بسمه تعالی

دوره کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی

مقدمه

پیچیدگی و دشواری‌های امروز بشر و شرایط خاص جامعه و فشارهای روحی و جسمی ناشی از زندگی ماشینی و مسائل زمینه‌های گوناگون فردی خانوادگی، اجتماعی برای افراد در جامعه کنونی بوجود آمده است، حرفه مددکاری اجتماعی را بصورت یک نیاز ضروری مطرح کرده است. رسیدگی و حمایت از افراد بی‌سرپرست، بررسی مسائل و معضلات جوانان و نوجوانان، معلولین و محرومین، معتادان و دیگر اقشار آسیب‌پذیر جامعه، مطلبی نیست که بتوان به راحتی از کنار آن گذشت و بدان توجهی نمود. مددکاری اجتماعی حرفه‌ای است مبتنی بر استعدادها، مهارت‌ها و دانش‌های خاص الهام گرفته از رهنمودهای انسان‌ساز اسلام و آخرین یافته‌های علمی - حرفه‌ای جهان که می‌تواند پاسخگوی مسائل و مشکلات عدیده عصر امروز در کلیه جوامع بشری باشد.

باعنایت به نیاز جوامع کنونی به مددکار اجتماعی در جهت بررسی علل بزهکاری‌ها، ناهنجاری‌ها، و کجروی‌های اجتماعی به‌ویژه در میان نسل جوان و نوجوان و حمایت از افراد بی‌سرپرست و توجه به مصیبت‌زدگان و پناهندگان و اداره امور موسسات خدمات اجتماعی و نظائر آن، ایجاب می‌کند که مددکاران اجتماعی به آگاهی‌های روز و دانش زمان خویش در ابعاد گوناگون روانشناسی، جامعه‌شناسی اخلاق انسانی و امثال آن تسلط یابند تا بهتر بتوانند نابسامانی‌های روحی و جسمی افراد جامعه را التیام بخشیده و از افراد ضعیف و گرفتار، انسان‌هائی مومن و متکی به خویش بسازند.

مددکار اجتماعی می‌بایست با بهره‌گیری از علوم مختلف اجتماعی و کارورزی‌های عملی و بازآموزی در مقاطع مختلف شغلی، به دانش و مهارت شغلی خود افزوده تا بتواند برای جامعه در حال پیشرفت کنونی مفید و موثر باشد.

۱- اهمیت و ضرورت

با عنایت به مطالب فوق، اهمیت نقش "مددکاران اجتماعی" هر روزه مشهودتر و جایگاه خالی آنان در جامعه نمایان‌تر می‌گردد. خصوصاً در جایی که برخی افراد غیرمتخصص و کم‌اطلاع در این گونه زمینه‌ها به فعالیت پرداخت و با توجه به نداشتن معلومات تخصصی و اطلاعات حرفه‌ای کافی، خدمات مقبول و مطلوبی را ارائه نمی‌نمایند.

با توجه به مراتب فوق به وجود افرادی متخصص که بتواند به این امور بپردازند ضروری است با تأیید و تصویب رشته‌ای در مقطع کارشناسی ارشد با عنوان مددکاری اجتماعی انشالله تحقق خواهد یافت.

۲- هدف

بنابراین مقدمه، به متخصصانی نیاز است که از عهده هر دو تکلیف، توان‌بخشی و قادرسازی افراد از یک طرف و ایجاد تغییرات در محیط از طرف دیگر برآیند و خانواده را به‌عنوان میانجی و تعیین‌کننده این هدف متعالی که بهزیستی و رفاه جامعه می‌باشد، آماده سازند.

با توجه به نیاز مبرم در زمینه آموزش رشته مددکاری اجتماعی در مؤسسات و آموزش عالی آموزش در سطح کارشناسی ارشد ضروری می‌باشد. لذا، هدف از پیشنهاد برگزاری دوره کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی، تربیت این متخصصان است که از عهده وظایف زیر برآیند.

۳- وظایف مددکاران اجتماعی

الف- ارائه خدمات مددکاری و مشاوره‌ای به خانواده‌ها به‌عنوان نخستین گروه جامعه به منظور حفظ تعادل و تعالی بخشیدن هرچه بیشتر وظایف اقتصادی، مذهبی، عاطفی، اجتماعی، فرهنگی تربیتی و سیاسی با استفاده از روش‌های کار گروهی و فردی.

ب - ارائه خدمات به خانواده‌ها تا قادر گردند به‌عنوان یکی از نهادهای اصلی جامعه نه تنها در پرورش خود مؤثر باشند، بلکه بتوانند به‌عنوان عامل مؤثر در توسعه و تأمین بهزیستی جامعه نقش اساسی را ایفاء کنند.

ج - توان‌بخشی و قادرسازی خانواده جهت ایجاد تغییرات لازم در منابع و امکانات محیط برای پاسخگویی به نیازهای خود.

د - توان‌بخشی و قادرسازی خانواده جهت مقابله با خطرهای آسیب‌های روانی- اجتماعی نظیر: اعتیاد، بزهکاری جوانان و ... که موجب اختلال سلامت خانواده و جامعه می‌گردد.

ه- انجام دادن پروژه‌های تحقیقاتی به منظور طرح‌ها و برنامه‌هایی که موجب پیشگیری از مصائب و آسیب‌های روانی - اجتماعی شود و در سلامت جامعه تأثیر مثبت دارد.

و - مدیریت سازمان‌ها و نهادها و به‌طور کلی برنامه‌ریزی‌های رفاه اجتماعی و خانواده

۴- طول دوره و شکل نظام

طول دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مددکاری اجتماعی ۲ سال است و نظام آموزشی این دوره واحدی بوده و کلیه دروس نظری و عملی آن در ۴ نیمسال تحصیلی و هر نیمسال ۱۶ هفته کامل آموزشی خواهد بود. حداقل زمان لازم برای تدریس هر واحد نظری یک ساعت، عملی دو ساعت و کارورزی ۳ ساعت می‌باشد.

۱- ۴) تعداد واحدهای درسی

تعداد کلی واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مددکاری اجتماعی ۳۰ واحد بوده که از این تعداد، مجموع واحدهای نظری و عملی شامل ۲۶ واحد و ۴ واحد پروژه پایان‌نامه می‌باشد. درضمن ۳۲ واحد اختیاری نیز پیش‌بینی گردیده است که دانشجو می‌بایست حداقل به میزان ۱۵ واحد از دروس اختیاری را با موفقیت بگذراند.

برنامه درسی حاضر، از سرفصل برنامه درسی کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی مصوب ۱۳۷۵/۲/۱۹ شورای عالی برنامه‌ریزی اقتباس شده و بر مبنای آیین‌نامه چارچوب تدوین و بازنگری برنامه درسی مصوب ۱۳۹۴/۳/۱۶ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورد بازنگری قرار گرفته است. تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی شامل ۳۰ واحد به قرار زیر است:

مقایسه برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی قبل و بعد از بازنگری

برنامه درسی بعد از بازنگری	برنامه درسی قبل از بازنگری	
۱۱	۲۴	تعداد واحدهای تخصصی (الزامی)
*۱۵	۴	تعداد واحدهای اختیاری
۴	۴	تحقیق در رساله تحصیلی (پایان‌نامه)
۳۰	۳۲	جمع

*مجموع واحدهای اختیاری موجود در سرفصل برنامه درسی شامل ۳۲ واحد است که لازم است دانشجو ۱۵ واحد آن را با موفقیت بگذراند.

مقایسه عناوین و وضعیت بازنگری دروس دوره کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی در مرحله قبل و بعد از بازنگری به شرح جدول زیر است:

عناوین و وضعیت بازنگری دروس مقطع کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع درس قبل از بازنگری	وضعیت درس	نوع درس بعد از بازنگری	نتیجه اصلاح و بازنگری
۱	نظریه‌ها و روش‌های مددکاری اجتماعی و مشاوره خانواده	۲	الزامی	موجود	تخصصی	تغییر نوع درس به تخصصی
۲	مشاوره توان بخشی	۲	الزامی	موجود	تخصصی	تغییر نوع درس به تخصصی
۳	روشهای سرپرستی در مددکاری اجتماعی	۲	الزامی	موجود	تخصصی	تغییر نوع درس به تخصصی
۴	آموزش عملی در مددکاری اجتماعی	۳	الزامی	موجود	تخصصی	تغییر نوع درس به تخصصی
۵	برنامه ریزی مددکاری اجتماعی	۲	الزامی	موجود	تخصصی	تغییر نوع درس به تخصصی
۶	مشاوره نوتوانی در زمینه‌های مختلف	۱	الزامی	موجود	اختیاری	تغییر نوع درس به اختیاری
۷	مشاوره ژنتیک	۱	الزامی	موجود	اختیاری	تغییر نوع درس به اختیاری
۸	مشاوره در پیشگیری و تنظیم خانواده (عنوان جدید: مشاوره در تنظیم خانواده و بهداشت باروری)	۲	الزامی	موجود	اختیاری	تغییر نوع درس به اختیاری + بازنگری در عنوان و محتوا
۹	سیستم های مدیریت	۲	الزامی	موجود	اختیاری	تغییر نوع درس به اختیاری
۱۰	مدیریت توسعه و عمران	۲	الزامی	موجود	اختیاری	تغییر نوع درس به اختیاری
۱۱	مدیریت منابع انسانی	۲	الزامی	موجود	اختیاری	تغییر نوع درس به اختیاری
۱۲	مسائل راهنمایی و مشاوره در ایران و جهان	۲	الزامی	موجود	اختیاری	تغییر نوع درس به اختیاری
۱۳	تهیه آزمونهای شناختی و کاربرد آنها در مددکاری اجتماعی	۲	الزامی	موجود	اختیاری	تغییر نوع درس به اختیاری
۱۴	زبان انگلیسی پیشرفته و تخصصی	۳	الزامی	موجود	اختیاری	تغییر نوع درس به اختیاری + تقلیل تعداد واحد از ۳ به ۲ واحد
۱۵	روش های اصلاح و تغییر رفتار	۲	اختیاری	موجود	اختیاری	بدون تغییر
۱۶	سیاست اجتماعی	۲	اختیاری	موجود	اختیاری	بدون تغییر
۱۷	تحلیل سازمانهای اداری ایران	۲	اختیاری	موجود	اختیاری	تقلیل تعداد واحد از ۳ به ۲ واحد
۱۸	روش تحقیق کمی پیشرفته	۲	-	جدید	اختیاری	پیشنهاد درس جدید و تدوین سرفصل
۱۹	روش تحقیق کیفی پیشرفته	۲	-	جدید	اختیاری	پیشنهاد درس جدید و تدوین سرفصل
۲۰	کاربردهای نوین مددکاری اجتماعی	۲	-	جدید	اختیاری	پیشنهاد درس جدید و تدوین سرفصل
۲۱	مددکاری اجتماعی در اعتیاد	۲	-	جدید	اختیاری	پیشنهاد درس جدید و تدوین سرفصل
۲۲	روش‌ها و فنون توانمندسازی	۲	-	جدید	اختیاری	پیشنهاد درس جدید و تدوین سرفصل
۲۳	تحقیق در رساله تحصیلی (پایان نامه)	۴	الزامی	موجود	پروژه / پایان نامه	بدون تغییر

۵ - زمینه‌های شغلی

فارغ‌التحصیلان این دوره می‌توانند:

- الف- به‌عنوان مددکار و مشاور خانواده در مراکز و مؤسسات ذیربط دولتی یا خصوصی انجام وظیفه نمایند.
- ب- به‌عنوان مدرس در مؤسسات آموزش عالی به تدریس دروس مربوطه در این زمینه اشتغال ورزند.
- ج- به‌عنوان مدیر مؤسسات و مراکز مددکاری و مشاوره‌ای و رفاهی را سرپرستی نمایند.
- د- به‌عنوان محقق در موضوعات و مسائل و مشکلات خانوادگی- اجتماعی و آسیب‌های روانی- اجتماعی به تحقیق بپردازند.
- ه- به‌عنوان طراح و تهیه‌کننده و مجری برنامه‌های رفاهی خانواده اقدام کنند.

۶ - شرایط گزینش دانشجوی

الف - دارا بودن شرایط عمومی ورود به دانشگاه

ب - داشتن گواهینامه کارشناسی مددکاری اجتماعی یا علوم اجتماعی (گرایش خدمات اجتماعی)

۷ - مواد آزمون ورودی

الف - مددکاری اجتماعی (مبانی مددکاری فردی، گروهی و جامعه‌ای)

ب - زبان خارجه تخصصی

ج - روانشناسی (روانشناسی عمومی، روانشناسی مرضی و روانشناسی شخصیت)

د - مبانی و نظریه‌های جامعه‌شناسی

ه- مبانی توان‌بخشی

فصل دوّم:
جداول دروس

الف - دروس تخصصی

عنوان و مشخصات دروس تخصصی کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی

پیش نیاز	تعداد ساعات	نوع واحد درسی			تعداد جلسات	تعداد واحد	عنوان درس	رتبه
		نظری- عملی	عملی	نظری				
	۳۲	-	-	۲	۱۶	۲	نظریه‌ها و روش‌های مددکاری اجتماعی و مشاوره خانواده	۱
	۴۸	۱+۱	-	-	۱۶	۲	مشاوره توان بخشی	۲
	۳۲	-	-	۲	۱۶	۲	روش‌های سرپرستی در مددکاری اجتماعی	۳
	۹۶	-	۳	-	۲۴	۳	آموزش عملی در مددکاری اجتماعی	۴
	۳۲	-	-	۲	۱۶	۲	برنامه‌ریزی مددکاری اجتماعی	۵
	۲۴۰	۲	۳	۶	۸۸	۱۱	کل	

ب- دروس اختیاری

عنوان و مشخصات دروس اختیاری کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی*

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد جلسات	نوع واحد درسی			پیش‌نیاز
				نظری	عملی	نظری- عملی	
۶	مشاوره نوتوانی در زمینه‌های مختلف	۱	۱۶	۱	-	-	۱۶
۷	مشاوره ژنتیک	۱	۱۶	۱	-	-	۱۶
۸	مشاوره در تنظیم خانواده و بهداشت باروری	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲
۹	سیستم‌های مدیریت	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲
۱۰	مدیریت توسعه و عمران	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲
۱۱	مدیریت منابع انسانی	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲
۱۲	مسائل راهنمایی و مشاوره در ایران و جهان	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲
۱۳	تهیه آزمون‌های شناختی و کاربرد آن در مددکاری اجتماعی	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲
۱۴	زبان انگلیسی پیشرفته و تخصصی	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲
۱۵	روش‌های اصلاح و تغییر رفتار	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲
۱۶	سیاست اجتماعی	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲
۱۷	تحلیل سازمان‌های اداری ایران	۲	۱۶	۳	-	-	۳۲
۱۸	روش تحقیق کمی پیشرفته	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲
۱۹	روش تحقیق کیفی پیشرفته	۲	۱۶	-	-	۱+۱	۴۸
۲۰	کاربردهای نوین مددکاری اجتماعی	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲
۲۱	مددکاری اجتماعی در اعتیاد	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲
۲۲	روش‌ها و فنون توانمندسازی	۲	۱۶	۲	-	-	۳۲
	کل*	۳۲	۲۷۲	۳۱	-	۲	۵۲۸

* دانشجویان باید از میان دروس فوق‌الذکر، ۱۵ واحد را با موفقیت بگذرانند.

فصل سوم:

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی

نظریه‌ها و روش‌های مددکاری اجتماعی و مشاوره خانواده

(*Social Work Theories and Methods*)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۲ واحد نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مبانی نظریات مددکاری اجتماعی و کاربرد خانواده درمانی

سرفصل درس: ۳۲ ساعت

مبانی روان‌درمانی خانواده،

- نظریات و کاربرد روان‌درمانی خانواده از دیدگاه‌های روان‌تحلیلی، ارتباطی، روش‌های رفتاری، روش‌های چندنسلی خصوصاً نظریه بوئن،
- دیدگاه‌های سیستمی (شامل کلیات نظریه سیستم‌ها، تفاوت دید سیستمی با دید سنتی روان‌درمانی، خصوصاً نظریه ساختی مینوبشن و استراتژیک همالی)،
- اشاره به درمان زناشویی طلاق و طلاق درمانی.
- در قسمت عملی دانشجو با راهنمایی استاد و با استفاده از یادگرفته‌های خود لاقل با دو خانواده به کاردرمانی می‌پردازد و کار خود را ارائه می‌کند.

منابع پیشنهادی درس:

نظریه نوین مددکاری اجتماعی / مالکوم پین / ترجمه دکتر طلعت الهیاری و اکبر بخشی نیا

نظریه‌های مددکاری اجتماعی در عمل / جوزف والش / فریده همتی

نظریه‌های کاربردی در مددکاری اجتماعی / عزت الله سام‌آرام

مددکاری اجتماعی کار با خانواده/دانلد کالینز، کتلین جردن، هیتز کولمن/فریده همتی

تکنیک‌های ارتباط با فرد و خانواده /دکتر مصطفی اقلیما

نظریه‌های مددکاری اجتماعی /دکتر عزت الله سام‌آرام

مددکاری اجتماعی با کودکان و خانواده‌ها/ تقی دوست قرین

محمد سبزی خوشنامی، وهاب علی نیا، سیدرضا جوادیان (۱۳۹۶). مددکاری اجتماعی بالینی و بهداشت روانی، انتشارات
آوای نور

مددکاری اجتماعی ۲ (فرد و خانواده) / حسن موسوی چلک

Mel, G., Web, S. (2013). Social Work Theories and Methods, Second Edition, 320 pages, SAGE Publications Ltd.

McClennen, J & Keys, M.A (2016). Social Work and Family Violence, Second Edition: Theories, Assessment, and Intervention, springer publishing company, New York

Winek, L. Jon (2009). Systemic Family Therapy: From Theory to Practice, SAGE Publications Ltd.

مشاوره نوتوانی در زمینه‌های مختلف (Empowerment Counseling)

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: ۱ واحد نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با موضوع مشاوره نوتوانی و یادگیری روش‌ها و فنون‌ها آن

سرفصل درس: ۱۶ ساعت (یک واحد نظری)

- موضوع مشاوره نوتوانی، اهمیت و لزوم مشاوره نوتوانی
- مشاوره با معلولین جسمی به تفکیک - روش مشاوره مؤثر با این قبیل افراد
- مشاوره با معلولین روانی عقب مانده‌های ذهنی، افراد ناسازگار و سوسیوپات - خصوصیات این قبیل مراجعین و روش مشاوره مؤثر با آنان.
- مشاوره با معتادین الکل، افیون، سایر مواد مخدر، علل ابتلاء افراد به این نوع اعتیادها خصوصیات روانی این گونه افراد و روش مؤثر مشاوره با آنان.
- مشاوره با مصیبت‌دیدگان، فرزندان و خانواده‌های شهدا، جنگ‌زده‌ها، عزیز از دست داده‌ها، خصوصیات روانی این قبیل افراد، طرز مشاوره مؤثر با آنان

منابع پیشنهادی درس:

- مشاوره و روان‌درمانی در توانبخشی معلولین / آناهیتا خدابخشی کولایی
- مشاوره نوتوانی / کاظم قجاوند / انتشارات شلاک، ۱۳۹۴
- مددکاری اجتماعی نوتوانی گروه‌های خاص / محمدرضا رنجبر
- کاربرد مددکاری اجتماعی در درمان اعتیاد: ویژه مسئولین فنی، روانشناسان و مشاوران مراکز درمان و بازتوانی اعتیاد / سید کاوه حجت و ابراهیم ابراهیمی ثانی

Rehabilitation Counseling Bulletin (RCB) \ Published by the Hammill Institute on Disabilities and SAGE in association with the American Rehabilitation Counseling Association

مشاوره ژنتیک

(Genetic Counseling)

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با مسائل ژنتیکی و راهنمایی خانواده‌ها در این زمینه

سرفصل دروس: ۱۶ ساعت (یک واحد نظری)

- مختصری پیرامون ژنتیک انسانی و مقدماتی
- آشنایی با اصول ژنتیک
- تعریف مشاوره ژنتیک
- چگونگی گرفتن شجره نامه و تکمیل آن
- مشاوره ژنتیک برای والدینی که ژنوتیپ آنها مبهم است
- آشنایی و شناخت بیماری‌های ارثی
- طرح توارث بیماری‌های ژن غالب و مغلوب
- بیماری‌های شایع کروموزوم
- شناخت و آشنایی بیماری‌های متابولیکی که عدم تشخیص و معالجه آنها منجر به عقب ماندگی ذهنی می‌گردد.

منابع پیشنهادی درس:

ناهید کریمیان، نسیم سهرابی فر، سهیلا منافلویان، سیما منصوری درخشان، محمود شکاری خانپانی، (۱۳۹۵). اختلالات

کروموزومی و مشاوره ژنتیک (گاردنر). انتشارات برای فردا.

پیشگیری از معلولیت‌ها با تاکید بر: لزوم انجام مشاوره ژنتیک، معلولیت‌های اکتسابی (ناشی از حوادث و سبک

زندگی)، انتشارات جوهی حیات، ۱۳۹۵

عباس احمدی، محمد عبدی، محمدنظیر منبری، ادیب خضری، محمود شکاری خانپانی (۱۳۹۴). مبانی ژنتیک و

مشاوره ژنتیکی، ناشر عباس احمدی

حامد رضا گودرزی، کریم دلیری (۱۳۹۴). مشاوره ژنتیک برای عموم (هر آنچه همه مردم حتی پزشکان باید درباره

مشاوره ژنتیک بدانند)، ناشر طبیب تیمورزاده.

Wendy R. Uhlmann, Jane L. Schuette, Beverly Yashar (2009). *A Guide to Genetic Counseling*, 2nd Edition, 648 pages, Wiley-Blackwell

مشاوره توان‌بخشی

(Rehabilitation Counseling)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با اهداف و اصول مشاوره در توان‌بخشی و ایجاد آگاهی‌های لازم در زمینه نقش مشاور توان‌بخشی در بهبود و استحکام خانواده معلولین

سرفصل دروس: ۴۸ ساعت (۱ واحد نظری ۱۶ ساعت، یک واحد عملی ۳۲ ساعت)

- تعریف مشاوره، راهنمایی و روان‌درمانی
 - تعریف مشاوره توان‌بخشی
 - انواع مشاوره توان‌بخشی
 - ژنتیکی
 - حرفه‌ای
 - کلینیکی
 - خانواده
 - مصاحبه به منزله مهمترین ابزار مشاوره
 - انواع مصاحبه
 - خصوصیات مشاوره توان‌بخشی
 - وظایف و مسئولیت‌های مشاوره توان‌بخشی
 - تیم توان‌بخشی کار تیمی در توان‌بخشی نقش و اهمیت هریک از اعضا تیم نقش مددکار و مشاور توان‌بخشی به‌عنوان یکی از اعضای تیم
 - **فرم‌ها و پرسش‌های پیشنهادی:**
- فرم‌های که توسط مددکار تکمیل و در پرونده مراجع ضبط می‌شود. خلاصه گزارش از جلسه مشاوره جهت ضبط در پرونده گزارش محتوای جلسه مشاوره

منابع پیشنهادی درس:

یوسفعلی عطاری، رضا فلاحی، ناصر یوسفی (۱۳۸۲). مشاوره نوتوانی، انتشارات گلگشت

توانبخشی و مشاوره خانواده / سمیه کاظمیان / نشر دانژه

توانبخشی شغلی و حرفه ای معلولین / دکتر عبدالله شفیع آبادی

مشاوره نوتوانی / کاظم قجاوند / انتشارات شلاک، ۱۳۹۴

اطلاعات شغلی در راهنمایی حرفه‌ای: تالیف هاپاک ترجمه یوسف اردبیلی

بررسی و برنامه‌ریزی زندگی تحصیلی، شغلی تالیف بروس سرترز - ترجمه دکتر طیبه زندی پور

Randall M. Parker, Jeanne Boland Patterson (2012). *Rehabilitation Counseling: Basics and Beyond*, 5th Edition

Rehabilitation Counseling Bulletin (RCB) Published by the Hammill Institute on Disabilities and SAGE in association with the American Rehabilitation Counseling Association.

Vilia Tarvydas & Michael T. Hartley (2017). *The Professional Practice of Rehabilitation Counseling*, Second Edition.

Richard T. Roessler & Stanford E. Rubin (2006). *Case Management And Rehabilitation Counseling: Procedures And Techniques*

مشاوره در تنظیم خانواده و بهداشت باروری

(Family Planning and Reproductive Health Counseling)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنا نمودن دانشجویان مددکاری اجتماعی با اجزاء و اصول مشاوره تنظیم خانواده، موضوعات بهداشت باروری و علل نازایی جهت ارشاد خانواده‌ها، و آشنا ساختن آنان با مسایل جمعیتی مربوط، اهمیت اجتماعی-اقتصادی، روانی و زیستی بهداشت باروری و تنظیم خانواده.

سرفصل دروس: ۳۲ ساعت

- ۱- آشنایی با مسائل جمعیتی و اهمیت اقتصادی-اجتماعی آن،
- ۲- تفاوت‌های مفهومی سیاست جمعیتی، تنظیم خانواده و کنترل موالید
- ۳- نگرشی بر مسائل جمعیتی و سیاست‌گذاری‌های جمعیتی در دنیا و ایران
- ۴- وضعیت جمعیت و تحولات باروری در جمهوری اسلامی ایران: حال و پیش‌بینی آینده
- ۵- تأثیرات متقابل سیاست‌های جمعیتی و تغییرات جمعیتی
- ۶- زمانبندی سالم و فاصله‌گذاری موالید
- ۷- علل ناباروری در زنان و مردان
- ۸- انواع روش‌های پیشگیری و مسائل و عوارض ناشی از آن
- ۹- بیماری‌های مقاربتی، شیوع ایدز، شیوه‌های پیشگیری از بیماری‌ها و چگونگی مشاوره و راهنمایی افراد مبتلا

منابع پیشنهادی درس:

- Carter, Anthony T. (2008). "Creative providers: Counseling and counselors in family planning and reproductive health", *Demographic Research*, Volume 19, Article 59, Pages 1969-2010.
- Church, Kathryn and Susannah H. Mayhew (2009). "Integration of STI and HIV Prevention, Care, and Treatment into Family Planning Services: A Review of the Literature", *Studies in Family Planning* 40(3): 171-186.
- Haupt, Arthur, Thomas T. Kane, and Carl Haub (2011), *Population Handbook*, 6th edition. Washington, DC.
- Kim, Young Mi Dan Odallo, Margaret Thuo & Adrienne Kols (1999) Client Participation and Provider Communication in Family Planning Counseling: Transcript Analysis in Kenya, *Health Communication*, 11:1, 1-19.

Malawi Ministry of Health (MOH) and IntraHealth International (2010). Preservice Education Family Planning Reference Guide. Lilongwe, Malawi:

حسینی، حاتم (۱۳۹۰)، *جمعیت‌شناسی اقتصادی اجتماعی و تنظیم خانواده*، (چاپ چهارم، ویراست دوم)، همدان: انتشارات دانشگاه بوعلی سینا، فصل اول: سیمای جمعیت جهان: روندهای گذشته و چشم‌انداز آینده، صص ۳۳-۱۵.

حسینی، حاتم و بلال بگی (۱۳۹۰). "تغییرات جمعیتی، چالش‌های برنامه تنظیم خانواده و الزامات سیاست‌گذاری جمعیتی در ایران"، *نامه انجمن جمعیت‌شناسی ایران*، شماره ۱۲، صص ۱۲۱-۱۰۲.

عباسی‌شوازی محمدجلال و میمنت حسینی چاوشی (۱۳۹۱). تحولات و سیاست‌های اخیر جمعیتی در ایران: ضرورت تدوین سند جامع جمعیت، *نامه انجمن جمعیت‌شناسی ایران*، شماره ۱۳، صص: ۹۵-۱۱۷.

محمودیان، حسین، محمدرضا شرفی، سهیلا خوش‌بین و احمد احمدی (۱۳۸۷) *دانش خانواده*، تهران: انتشارات سمت، بخش سوم: بهداشت باروری و تنظیم خانواده، صص ۲۰۶-۱۳۹.

رهبر معظم انقلاب (۱۳ شهریور ۱۳۹۵). "سیاست‌های کلی خانواده" <http://www.leader.ir/fa/content/16173>

رهبر معظم انقلاب (۳۰ اردیبهشت ۱۳۹۳). "سیاست‌های کلی جمعیت"، <http://www.leader.ir/fa/content/11847>

سیستم‌های مدیریت (Management Systems)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: دانشجوی، با سیستم‌های مختلف مدیریت در جهان و آثار و تبعات هر یک از آنها آشنا می‌شود.

سرفصل دروس: ۳۲ ساعت

- ۱- مروری بر تعاریف مربوط به مدیریت و سازمان
- ۲- سیستم در مدیریت یعنی چه؟ مدیریت سیاسی، مدیریت اداری
- ۳- اداره و سیاست وجوه افتراق و اشتراک آنها
- ۴- سیستم‌های مدیریت در جهان
- ۵- مدیریت متمرکز، ویژگی‌ها، مضرات و فواید آن
- ۶- مدیریت غیرمتمرکز، ویژگی‌ها، مضرات و فواید آن
- ۷- تفویض اختیار و عدم تمرکز سازمانی، مفاهیم و اصول مربوط به تفویض اختیار و اهمیت آن
- ۸- شورا و مشورت در مدیریت، قانون اساسی و شورا
- ۹- مدیریت‌های محلی و جایگاه آن در قانون اساسی و قوانین
- ۱۰- ویژگی‌های حقوقی مدیریت، قانونی بودن مدیریت
- ۱۱- استقلال مدیریت، اختیارات مدیریت
- ۱۲- کنترل قضایی مدیریت، مفهوم و اهمیت آن روش‌های کنترل
- ۱۳- کنترل سیاسی مدیریت
- ۱۴- مسئولیت مالی مدیریت
- ۱۵- سیستم‌های مدیریت در نظام جمهوری اسلامی ایران
- ۱۶- تشکیلات کلی مدیریت جمهوری اسلامی ایران
- ۱۷- مدیریت رهبری - ویژگی‌های رهبری، وجوه اشتراک و افتراق بصری
- ۱۸- شیوه‌های رهبری و سیستم‌های مدیریت
- ۱۹- مدیریت از دیدگاه امام علی (ع)
- ۲۰- صفات و ویژگی‌های مدیر از دیدگاه اسلام

منابع پیشنهادی درس:

پیتر اسکودربک, چارلز اسکودربک, زهرا برومند (۱۳۸۵). سیستمهای مدیریت, انتشارات جنگل.

مجید پورحسین (۱۳۸۴). قدم به قدم با سیستمهای مدیریتی: ممیزی سیستمهای یکپارچه IMS

سارا لاهیجانی خسروشاهی, حمید الماسی حشینی (۱۳۹۳). سیستمهای مدیریت HSE

Andrew Papadopoulos (2011). Case Management in Practice: An Introductory Guide to Developing Case Management Systems for Vulnerable People.

مدیریت توسعه و عمران
(Development Management)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با ابعاد مختلف و کاربرد روانشناسی در مدیریت به منظور افزایش کارایی دانشجویان و رهبری نیروی انسانی

سرفصل درس: ۳۲ ساعت

۱- مطالعه انسان‌ها به طور انفرادی: واحدهای مدیریت

- مقدمه
- انسان‌ها با یکدیگر مشابه هستند
- انسان‌ها با یکدیگر متفاوت هستند
- ادراک
- ناکامی
- تعارض روانی
- یادگیری، تفکر، مسئله گشایی
- ارزیابی مردم

۲- مطالعه دو انسان در یک زمان: مسایل مربوط به اعمال نفوذ و اقتدار

- مقدمه ...
- روابط
- ارتباط، گفت و شنود
- رفتار موثر و نافذ
- قدرت
- واداشتن - دست‌انداختن
- نفوذ کردن بر روی دیگران بدون توسل جستن به قدرت
- تاثیرات پول

۳- انسان‌ها در گروه‌ها سه تا بیست نفری: کارآیی گروه‌ها و اعمال نفوذ آنها

- مقدمه ...
- شبکه ارتباطی گروه‌ها
- محتوای ارتباطی گروه‌ها
- مسایل عملی گروه‌ها
- استقلال و هم‌نوایی
- تعارض و رقابت، مابین گروه‌ها، تربیت مدیران

منابع پیشنهادی درس:

- غلامرضا طالقانی، حسن میرزایی اهرنجان، علی اصغر سعدآبادی (۱۳۹۲). مدیریت توسعه و عمران روستایی، نشر آذین مهر
- بدالرضا رکن‌الدین‌افتخاری، جلال عظیمی‌آملی (۱۳۹۴). حکمروایی روستایی (مدیریت توسعه پایدار). انتشارات سمت
- محمود ساعتچی (۱۳۹۵). روانشناسی مدیریت، نشر ویرایش
- بهمن شیخی‌تل‌یابی (۱۳۹۶). راهبردهای طلایی روانشناسی در مدیریت، انتشارات آموزشی و پژوهشی بوعلی

مدیریت منابع انسانی

(Human Resources Management)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجو با کلیات مباحث مربوط به نحوه اداره منابع انسانی و مدیریت پرسنلی و چگونگی راهبری علمی نیروی انسانی در قالب یک تشکیلات

سرفصل درس: ۳۲ ساعت

۴- نظام مدیریت منابع انسانی

- کلیات، تاریخچه تحولات مدیریت و کار با افراد در یک سازمان

- مختصری درباره تئوری‌های سازمانی مدیریت

۵- نگرشی سیستمی در مدیریت منابع انسانی (تئوری سیستم‌ها، کاربرد تئوری سیستم‌ها در مدیریت منابع انسانی،

ابعاد اصلی سیستم مدیریت منابع انسانی - ارزیابی سیستم مدیریت منابع انسانی)

۶- سلسله مراتب نیازهای انسانی و ارتباط آن با مسایل مدیریت منابع انسانی

۷- تئوری‌های مربوط به انگیزش و رفتار (ارتباطات و نگرش کلارک هال و نظریه رفتاری انگیزش)

۸- تئوری واکلاس مک گرنگور

۹- تئوری گروه انسانی جرج هومانر

۱۰- تئوری رشد نیافتگی و رشد یافتگی کریس آر گریس

۱۱- تئوری انگیزش - بهداشت فردریک هرزبرگ

۱۲- تئوری سیکل زندگی

۱۳- سیستم تامین منابع انسانی

۱۴- طراحی و برآمد و احتیاجات پرسنلی - تجزیه و تحلیل وضع موجود و پیش بینی نیازهای آینده

۱۵- سیستم انتخاب آموزش و جایگزینی پرسنل

۱۶- سیستم ارزیابی بازده کار

۱۷- سیستم نگهداری نیروی انسانی

۱۸- رهبری و سرپرستی و شیوه‌های رهبری و مدیریت

۱۹- سیستم ترفیع، تنبیه، تشویق

منابع پیشنهادی درس:

سیده معصومه ناصر شیخ الاسلامی، حسین شاه حسینی (۱۳۹۵). مدیریت منابع انسانی از دیدگاه اسلام، انتشارات اندیشه نوآوران

وندی بلویزی، اکبر اعتباریان، منصور کوشا، سیدعباس حسینی (۱۳۹۴). مقدمه ای بر مدیریت منابع انسانی، انتشارات فرهنگ زبرجد.

ریچارد ام. برد، جاستین مرسر، برنارد بارکر، علی عسگری (۱۳۹۵). مدیریت منابع انسانی در تعلیم و تربیت، انتشارات آوای نور

فرشته کریمی وند (۱۳۹۵). چشم اندازی بر مدیریت منابع انسانی در سازمان، انتشارات باغ رضوان.

Raymond A. Noe (2011). *Fundamentals of Human Resource Management*. ISBN-13: 978-0071221061

روش‌های سرپرستی در مددکاری اجتماعی (Supervision in Social Work)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با شیوه سرپرستی علمی دانشجویان مددکاری اجتماعی مقطع کارشناسی در امر آموزش عمل (کارورزی)

سرفصل درس: ۳۲ ساعت

- تعریف سرپرستی
- پیشرفت و تکامل تاریخی سرپرستی
- نقش و مسئولیت‌ها
- نقش آموزشی سرپرست
- نقش سرپرست
- نقش اداری سرپرست
- انگیزه‌ها و موانع یادگیری
- رابطه مددکاری فردی با سرپرستی
- تشخیص در سرپرستی
- قادرسازی مددکار برای ایفای مسئولیت‌ها
- سرپرستی دانشجویان در موسسات مختلف اجتماعی
- قبل از ورود دانشجو به مؤسسه
- رابطه سرپرست با مسئول کارورزی
- مرحله اول برنامه آشنایی
- برنامه‌ریزی و شروع کار دانشجو در مؤسسه
- آغاز نخستین جلسه سرپرستی
- روشن شدن نقش سرپرست دانشجو
- شیوه‌های آموزش عملی
- روشهای آموزش در جلسات سرپرستی
- راه‌های مختلف یادگیری و تعلیم یادگیری

- آموزش دانشجویان با سنین و تجارب مختلف
- مشکلات در آموزش کارورزی
- ارزیابی
- تدارک برای ارزیابی
- جلسه ارزیابی
- آماده ساختن دانشجو برای آینده
- عواملی که در امر نمره دادن مورد توجه قرار می‌گیرد.

در طول ترم تجزیه و تحلیل گزارشات از جلسات سرپرستی، سرپرست و دانشجو مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

منابع پیشنهادی درس:

- مینگ سوم تویی، زهرا داوری، احمد حسینی حاجی‌بکنده‌ای، افشین جاویدنسب (۱۳۹۰). سرپرستی مددکاری اجتماعی: زمینه‌ها و مفاهیم. انتشارات سمت
- سیدحسن موسوی‌چلک (۱۳۹۵)، راهنمای سرپرستی و کارورزی (کارعملی) در مددکاری اجتماعی، انتشارات شلاک
- لارنس شولمن، منیرالسادات میربهاء، فریده همتی، شمس‌اعظم انصاری (۱۳۹۵). رویکرد تعاملی به سرپرستی در مددکاری اجتماعی. انتشارات سمت

Alfred Kadushin, Daniel Harkness (2014). Supervision in Social Work, Columbia university press.

زبان انگلیسی پیشرفته و تخصصی
(Advanced English for Social Work)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشناتر کردن دانشجویان کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی با زبان انگلیسی به منظور صحیح‌تر نوشتن و درک مطالب تخصصی مربوط

سرفصل دروس: ۳۲ ساعت

لازم است مطالب زیر در طول یک نیمسال تحصیلی به دانشجویان این رشته تدریس شود، که با توجه به تعداد جلسات یک نیمسال به صورت زیر قابل تقسیم بندی است.

۱- مروری بر مطالب اساسی و ابتدایی دستور زبان انگلیسی نظیر: حروف تعریف اسم‌ها، ضمائر، صفات، افعال، قیود و ...

۲- ترتیب کلمات در جملات مثبت، منفی، سوالی و سوالی منفی، و جملات سوالی شامل کلمات استفهامی

۳- افعال مخصوص و کمکی، زمان‌ها و نحوه استفاده از آن‌ها

۴- ساختارهای معلوم و مجهول و نقل قول‌ها

۵- بالا بردن توان نگارش انگلیسی از طریق نوشتن مقاله، نامه و ...

۶- تجزیه و ترکیب و ترجمه، متون انگلیسی مربوط به دروس تخصصی رشته مددکاری اجتماعی

منابع پیشنهادی درس:

واژه نامه انگلیسی - فارسی - مددکاری و خدمات اجتماعی / شمس اعظم انصاری

زبان تخصصی مددکاری اجتماعی / قاسم قجاوند، علیرضا شاهپوری، زهرا قجاوند، دکتر کاظم قجاوند

William Farley, Larry Lorenzo Smith & Scott W. Boyle (2011). Introduction to Social Work (12th Edition).

برنامه‌ریزی در مددکاری اجتماعی (Social Work Planning)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجو با چگونگی تدبیر و تدوین یک برنامه اجتماعی در زمینه مددکاری اجتماعی به منظور تحقیق مواردی از رفاه اجتماعی

سرفصل درس: ۳۲ ساعت

- ۱- مفاهیم، تعاریف و کلیات درباره مددکاری اجتماعی
- ۲- محدوده و شمول مددکاری اجتماعی
مددکاری اجتماعی عام: خدمات آموزشی، بهداشتی، فرهنگی، تامین اجتماعی، بهزیستی
مددکاری اجتماعی خاص: بهزیستی: توان‌بخشی، خدمات رفاهی
- ۳- فرایند و مراحل برنامه‌ریزی
 - روش‌های و فنون برنامه‌ریزی
 - روش‌های و فنون برنامه‌ریزی
- ۴- روش‌های تجزیه و تحلیل و ارزیابی طرح‌ها و پروژه‌های مددکاری اجتماعی
- ۵- برنامه‌ریز منابع مالی در طرح‌ها و پروژه‌های بهزیستی
- ۶- روش‌های نظارت و ارزشیابی برنامه‌ها و طرحی بهزیستی
- ۷- برنامه‌ریزی بهزیستی در ایران
 - روندهای مکانیزم‌های برنامه‌ریزی
 - مشکلات برنامه‌ریزی

منابع پیشنهادی درس:

محمدرضا سعیدی، محمدباقر تاج‌الدین (۱۳۹۲). برنامه‌ریزی اجتماعی، انتشارات راه‌دانه.

کاوه احمدی علی‌آبادی (۱۳۹۵). برنامه‌ریزی بلندمدت اجتماعی و فرهنگی در ایران

حاج یوسفی علی (۱۳۹۴). سیر تاریخی پیدایش و تحول برنامه‌ریزی اجتماعی. فصلنامه مددکاری اجتماعی. ۴؛ ۱۳۹۴

(۲): ۵۹-۵۰

Weil, Marie. 2005. Social planning with communities. In *The handbook of community practice*. Edited by Marie Weil, Michael Reisch, Dorothy Gamble, Lorraine Gutierrez, Elizabeth Mulroy, and Ram Cnaan, 215–243. Thousand Oaks, CA: SAGE.

Margaret Berry (1954). *Cooperative Social Work Planning: A Paper Delivered at The Minnesota Welfare Conference, March 29, 1954*

David Hodgson (1996). *Young People's Participation in Social Work Planning: A Resource Pack Unknown Binding – Import*.

Richard M. Grinnell Jr. and Peter A. Gabor (2009). *Program Evaluation for Social Workers: Foundations of Evidence-Based Programs*

مسائل راهنمایی مشاوره در ایران و جهان (Guidance and Counseling)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: بحث و بررسی مسائل روز در راهنمایی، مشاوره و روان‌درمانی در ایران و جهان

سرفصل دروس: ۳۲ ساعت

وضعیت راهنمایی و مشاوره در مدارس ایران، وضعیت راهنمایی تحصیلی و شغلی در ایران بررسی عملکرد مراکز مشاوره و ستادهای تربیتی، بررسی وضعیت و ... عملکرد طرح کار، وضعیت مشاوره، روان‌درمانی و مددکاری اجتماعی در بیمارستان‌ها و سازمان‌های دیگر، وضعیت تربیت مشاوره و روان‌درمانگر در ایران، بررسی وضعیت آزمون‌های روانی و کاربرد آن‌ها در کشور، بررسی مسائل رایج و متداول راهنمایی و مشاوره و مددکاری اجتماعی در جهان توضیح: هر دانشجوی موظف است با نظر و راهنمایی استاد مربوطه در زمینه یکی از مسائل فوق یا سایر موضوعات مشابه بررسی‌های لازم را انجام داده و گزارش تحقیقی را تهیه کرده و آنرا در کلاس ارائه نماید.

منابع پیشنهادی درس:

شفیع آبادی، عبدالله / مقدمات مشاوره و راهنمایی / نشر رشد

ساموئل گلا دینگ، اصول و مبانی مشاوره، ترجمه مهدی گنجی، نشر ساوالان

حسینیان، سیمین، مهارت‌های خرد در مشاوره فردی، ناشر کمال تربیت

شفیع آبادی، عبدالله، فنون و روشهای مشاوره، نشر شفق

تهیه آزمون‌های شناختی و کاربرد آن در مددکاری اجتماعی (*Applying Cognitive Tests in Social Work Practice*)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: معرفی تفصیلی آزمون‌های روانی و یاد دادن چگونگی تهیه، اجرا و تعبیر و تفسیر و استفاده از نتایج آنها در مددکاری اجتماعی

سرفصل دروس: ۳۲ ساعت

- معرفی تفصیلی سه (۳) تست شخصیتی mmpi و روشاخ و یاد دادن مراحل تهیه عملکرد و چگونگی استفاده از نتایج آن با یادآوری اشکالات تست‌های مختلف.
- معرفی تفصیلی ۴ تست هوشی از قبیل وکسلر، ترمن، مریل، کنل و پی بردن به مراحل تهیه عملکرد و چگونگی استفاده از آنها با یادآوری اشکالات تست‌های هوشی
- معرفی تفصیلی سه (۳) سیاهه رغبت از قبیل KPR, VPI, MVI, SCLL و پی بردن به مراحل تهیه، عملکرد چگونگی استفاده از آنها با یادآوری اشکالات سیاهه‌های رغبت
- معرفی تفصیلی چند تست استعداد و آگاه شدن از مراحل تهیه، عملکرد چگونگی استفاده از آنها با یادآوری اشکالات تست‌های استعداد.

دانشجویان موظفند ۲ تست به انتخاب خود از تست‌های فوق را تهیه و اجرا کرده و نتایج آن به صورت کتبی برای استاد گزارش نمایند.

منابع پیشنهادی درس:

شیما پرندین، سیدعلی سجادی، ابراهیم روزدار (۱۳۹۳). آزمونهای شناختی هوش و استعداد: مجموعه روانشناسی، انتشارات مهر سبحان

آموزش عملی در مدیریت مددکاری اجتماعی
(*Practice Teaching in Social Work*)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن عملی دانشجویان در نحوه اداره امور یک مؤسسه مددکاری اجتماعی زیر نظر یکی از اساتید مجرب مددکاری اجتماعی

سرفصل درس: ۹۶ ساعت

در طول یک ترم تحصیلی و دو روز در هفته به صورت تمام وقت، دانشجو به‌عنوان کارورز در یکی از سازمان‌های خدمات اجتماعی مشغول به کارآموزی خواهد شد و طی جلسات مستمر با استاد کارورزی با چگونگی مدیریت یک مؤسسه اجتماعی عملاً آشنا خواهد شد.

منابع پیشنهادی درس:

جوادیان، سیدرضا و همکاران (۱۳۹۵). مداخلات مبتنی بر شواهد مددکاری اجتماعی، انتشارات رسانه تخصصی

تحقیق در رساله تحصیلی (پایان نامه)

(Dissertation)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: به منظور آماده ساختن دانشجو در برخورد علمی با مسائل اجتماعی به عنوان یک مشاوره خانوادگی (موضوع رساله تحصیلی در خصوص یکی از مشکلات و پدیده‌های اجتماعی به دانشجو عرضه می‌شود).

سر فصل دروس: ۱۲۶ ساعت

دانشجو با موافقت "کمیته تحقیق گروه آموزشی مددکاری اجتماعی" و زیر نظر یکی از اساتید که از طرف گروه مذکور تعیین می‌شود، در زمینه موضوعی با توافق استاد راهنمای خود انتخاب نموده، با یکی از شیوه‌های تحقیق، رساله تحصیلی خود را تدوین می‌نماید. تحصیل دانشجو و منوط به دفاع موفق از رساله خود در حضور استاد راهنما و گروه آموزشی (استاد مشاور) خواهد بود.

روش‌های اصلاح و تغییر رفتار (Models of Behavior Change)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: فراگیری اصول و فنون رفتار درمانی

سرفصل درس: ۳۲ ساعت

فراگیری اصول و فنون رفتار درمانی و کاربرد آن در تفسیر نابهنجاری‌ها و نارسایی‌های رفتار. در این ارتباط به‌خصوص از روش‌های جدیدی که در برطرف کردن حالات وسواس، اضطرابی و حتی در مورد بیماران پسیکوتیک استفاده می‌شود باید بهره برد. بعضی از این روش‌ها مانند حساسیت‌زدائی تدریجی روش توکن (TOKON) روش خود اعمالی و روش تفسیر اجتماعی روش تنبیه و تشویق منظم و سایر روش‌های رفتار درمانی می‌توان استفاده کرد. همچنین باید توجه کرد که کاربرد این روش به نحو گسترده در شرایط گوناگون امکان‌پذیر است. لذا تاکید خاص بر آموزش آن به دانشجویان خواهد شد و هر دانشجو در طی کارآموزی خود بیماران متعددی را تحت نظارت استاد راهنما به این شیوه کمک خواهد نمود.

منابع پیشنهادی درس:

ریموندجی. میلتن برگر، شهناز محمدی. (۱۳۹۶). اصول و روش‌های تغییر و اصلاح رفتار. تهران: ارسباران.

سیف، علی اکبر. (۱۳۹۵). تغییر رفتار و رفتاردرمانی. تهران: نشر دوران.

Bandura, A. (2001). Social cognitive theory of mass communication. *Media psychology*, 3(3), 265-299.

Mason, P., & Butler, C. C. (2010). *Health Behavior Change E-Book*. Elsevier Health Sciences.

Prochaska, J. O. (2013). Transtheoretical model of behavior change. In *Encyclopedia of behavioral medicine* (pp. 1997-2000). Springer New York.

سیاست اجتماعی (Social Policy)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مطالب و مباحثی که سیاست و جامعه را به هم پیوند زده و سیاست‌های اجتماعی را از بعد جامعه‌شناختی مدنظر قرار می‌دهند که زمینه‌های توسعه اجتماعی و تعالی اعضاء جامعه را فراهم آورد.

سرفصل درس: ۳۲ ساعت

۱- مفاهیم و نظریه‌ها

- چگونگی پیدایش سیاست اجتماعی، جنبه‌های جامعه‌شناختی (تاریخی و فلسفه سیاست اجتماعی)

- سیاست اجتماعی از دیدگاه مارکسیسم، لیبرالیسم و سایر مکاتب فلسفی، اجتماعی معاصر

۲- سیاست اجتماعی و توسعه اجتماعی

- تفاوت سیاست اجتماعی و سیاست اقتصادی

- قلمرو مسائل سیاست اجتماعی

۳- هدف‌ها و استراتژیک و سیاست اجتماعی

۴- معیارهای حقوق و قانونی

- معیارهای حقوق و قانونی

- معیارهای مالی و مالیاتی و انتقالات اجتماعی

۵- سیاست اجتماعی و توسعه اجتماعی

- محدوده مسائل توسعه اجتماعی

- نظریه‌ها و دیدگاه‌های توسعه اجتماعی

منابع پیشنهادی درس:

همتی، فریده (۱۳۸۸). سیاست اجتماعی، نظریه‌های کلاسیک، مدرن، پست مدرن و مطالعات مقایسه‌ای، تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.

دیکنر، جاناتان (۱۳۹۴). درآمدی بر مددکاری اجتماعی و سیاست اجتماعی، ترجمه لیلا استادهاشمی و همکاران، تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.

- دین، هارتلی (۱۳۸۸). سیاست گذاری اجتماعی، ترجمه عبدالله بیچرانلو، تهران: پژوهشکده مطالعات اجتماعی و فرهنگی.
- فیتزپاتریک، تونی (۱۳۸۳). نظریه دولت رفاه، ترجمه رمز همایون پور، تهران: موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی.
- غفاری، غلامرضا (۱۳۹۵). سیاست اجتماعی بنیان های مفهومی و نظری، تهران: دانشگاه تهران.
- کھیل، مایکل (۱۳۹۲). محیط زیست و سیاست اجتماعی، ترجمه حاتمی نژاد و امیریان، تهران، دانشگاه تهران. منابع مرتبط.
- آنکاک، پیتر و همکاران (۱۳۹۱). کتاب مرجع سیاست گذاری اجتماعی، جلد اول و جلد دوم، ترجمه علی اکبر تاج مزینانی و همکاران، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق.
- تاج مزینانی، علی اکبر و همکاران (۱۳۹۱). سیاست گذاری اجتماعی در خاورمیانه: پویایی های اقتصادی، سیاسی و جنسیتی، تهران: انتشارات دانشگاه امام صادق.
- اسپیکر، پل (۱۳۹۲). موضوعات و ره یافت های سیاست گذاری اجتماعی، ترجمه حمیدرضا ملک محمدی، تهران: انتشارات امام صادق.
- بساطیان، محمد و همکاران (۱۳۹۲). سیاست های اجتماعی در ایران "چالش ها و ضرورت ها"، تهران: صداقت.
- میجلی، جیمز (۱۳۸۸). سیاست اجتماعی و توسعه، ترجمه، صادقی و ابراهیمی، تهران: جامعه شناسان.
- Esping-Andersen, G., (2009), *The Incomplete Revolution: Adapting Welfare States to Womens New Roles*. Oxford: Polity Press.
- Castles, Francis, Stephan Leibfried, Jane Lewis, Herbert Obinger and Christopher Pierson (2010). *The Oxford Handbook of the Welfare State*, Oxford University Press.

تحلیل سازمان‌های اداری ایران (Analysis of Iranian Organizations)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: بررسی سازمان‌های دولتی، وابسته به دولت، تشکیلات محلی با تکیه بر موسسات خدمات اجتماعی و مقایسه ویژگی‌ها و خصوصیات آن‌ها با چند کشور عمده جهان و شناخت مسائل و مشکلات مربوط به این سازمان‌ها در جهت تحولات و دگرگونی‌های منطبق با فرهنگ جامعه و نیازهای خرد و کلان جامعه در حال تحول ایران.

سرفصل درس: ۳۲ ساعت

- مروری بر مباحث کلی و مفاهیم اساسی اداره و مدیریت
- وجوه افتراق و اشتراک اداره و سیاست
- سازمان‌های اداری ایران در بستر تاریخ با تکیه بر یکصد ساله اخیر
- تحولات عمده مربوط به نظام اداری ایران در قرن معاصر
- تحولات سازمان‌های اداری کشور در عصر انقلاب اسلامی
- تحولات سازمان‌های اداری ایران و دیدگاه‌های قانونی مربوط به آن
- تحلیلی از تشکیلات فعلی اداری کشور
- جایگاه موسسات خدمات اجتماعی در تشکیلات اداری کشور
- مسئله دیوان سالاری در مؤسسات خدمات اجتماعی و آثار آن
- تشکیلات محلی و کاربرد آن در بعد خدمات اجتماعی

منابع پیشنهادی درس:

سیدمحمد میرمحمدی، اکبر حسن پور (۱۳۹۰). نظام اداری ایران: تحلیلی بر مشکلات و چالش‌ها، فصل نامه چشم انداز مدیریت دولتی، دوره ۲، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۰.

سرابی آسیابار، علی. (۱۳۹۵). تحلیل رفتاری در سازمان‌های اداری: مدیریت برنامه ریزی بودجه و پایش عملکرد. تهران: آرون.

قادری مهدی. (۱۳۸۸). فساد اداری در ایران؛ تحلیلی جامعه‌شناختی. قابل دریافت بر:

<http://www.ensani.ir/fa/content/70331/default.aspx>

میرمحمدی سیدمحمد ، حسن پور اکبر. (۱۳۹۰). نظام اداری ایران: تحلیلی بر مشکلات و چالش ها. چشم انداز مدیریت دولتی. دوره 2 , شماره 8 ; از صفحه 9 تا صفحه 22.

قلی پور، رحمت الله. (۱۳۹۵). چالش های نظام اداری. بررسی موردی ایران. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

روش تحقیق کمی پیشرفته

(Advanced Quantitative Research Methods)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: تسلط نظری بر تدوین طرح تحقیق تبیینی پیمایشی و تحلیل نتایج و داده‌ها با روش‌های پیشرفته آماری.

سرفصل درس (۳۲ ساعت):

- ماهیت روش پیمایش و کاربردهای آن
- طرح تحقیق تبیینی پیمایشی (طرح مسئله، چارچوب نظری، مفاهیم و تعریف عملیاتی، مبانی روش شناسی، گردآوری داده‌ها، پردازش داده‌ها، تحلیل و ارائه داده‌ها) سنجش (نظریه سنجش، پایایی و اعتبار، مقیاس‌سازی)
- طرح نمونه‌گیری (نظریه نمونه‌گیری احتمالی، روش‌های نمونه‌گیری احتمالی - تصادفی ساده، سیستماتیک، طبقه‌ای، خوشه‌ای چندمرحله‌ای)
- تحلیل داده‌ها (تحلیل یک‌متغیره، تحلیل دو متغیره، تحلیل چندمتغیره) تحلیل رگرسیون خطی (منطق رگرسیون خطی، مفروضات و کاربرد آن)
- تحلیل مسیر (منطق تحلیل مسیر، مفروضات و کاربرد آن)
- تحلیل عامل (منطق تحلیل عامل، مفروضات و کاربرد آن)
- تحلیل رگرسیون لاجستیک (منطق رگرسیون لاجستیک، مفروضات و کاربرد آن)
- تحلیل خوشه‌ای (منطق تحلیل خوشه‌ای، مفروضات و کاربرد آن)
- تحلیل کوواریانس، مفروضات و کاربرد آن

منابع درس:

- Blalock, Hubert M. (1975). *Causal Inferences in Nonexperimental Research*, North Carolina: The University of North Carolina Press.
- Carmines, E. & R. Zeller, (1979). *Reliability and Validity Assessment*, Calif.: Sage.
- Klin, Paul (1993). *An Easy Guide to Factor Analysis*, London and New York: Routledge.
- Norusis, Marija J. (1989). *SPSS: Guide to Data Analysis*, New Jersey: Prentice-Hall.
- Rombesburg, H. Charles (2004). *Cluster Analysis for Researchers*, North Carolina: Lulu Press.

- Rossi, Peter H., James D. Wright & Andy B. Anderson (eds.) (1983). *Handbook of Survey Research*, New York: Academic.
- Scheaffer, Richrd, William Mendenhall & Lyman Ott, (1996). *Elementary Survey Sampling*, California: Duxbury Press.
- Tabachnick, B.G. and L.S. Fidell (2013), *Using Multivariate Statistics*. (6th Edition), Boston: Pearson.
- افشانی، سیدعلیرضا (۱۳۹۵). *آموزش کاربردی SPSS در علوم اجتماعی و رفتاری*. چاپ پنجم. یزد: انتشارات دانشگاه یزد.
- دواس، دی ای (۱۳۹۴). *پیمایش در علوم اجتماعی*. ترجمه هوشنگ ناییبی. تهران: نشر نی.
- سبحانی فرد، یاسر و اخوان خرازیان، مریم (۱۳۹۵). *تحلیل عاملی، مدل سازی معادلات ساختاری و چند سطحی*. تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
- سراییی، حسن (۱۳۹۳). *مقدمه ای بر نمونه گیری در تحقیق*. تهران: سمت
- کرلینجر، پدهازور (۱۳۹۶). *رگرسیون چند متغیری در پژوهش رفتاری*. ترجمه حسن سرایی. چاپ نهم، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- کلاین، پل (۱۳۹۳). *راهنمای آسان تحلیل عاملی*. ترجمه دکتر صدرالسادات و میناییبی. تهران: سمت.
- میلر، دلبرت (۱۳۸۰). *راهنمای طرح تحقیق و سنجش اجتماعی*. ترجمه هوشنگ ناییبی. تهران: نشر نی.

روش تحقیق کیفی پیشرفته

(Advanced Qualitative Research Methods)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با کلیات و مقدمات روش‌های کیفی تحقیق، آشنایی با تفاوت‌های عمده روش‌های کمی و کیفی تحقیق، آشنایی با انواع عمده روش‌های کیفی تحقیق

سرفصل درس: ۴۸ ساعت (۱ واحد نظری ۱۶ ساعت، یک واحد عملی ۳۲ ساعت)

- توضیح مقدمات و کلیات روش‌های کیفی تحقیق
- توضیح تفاوت روش‌های کمی و کیفی تحقیق
- طرح و بررسی انواع روش‌های کیفی تحقیق

منابع درس:

- Creswell, John W. (2007). *Qualitative Inquiry and Research Design; Choosing Among Five Approaches*. Thousand Oaks: Sage Publications.
- Creswell, John, W. (2009). *Research Design; Qualitative, Quantitative and Mixed Method Approaches*. Thousand Oaks: Sage Publications.
- Lune, H. & Berg, B. (2017). *Qualitative Research Methods for the Social Sciences*. New York: Pearson.
- Neuman, Lawrence (2006). *Social Research Methods: Quantitative and Qualitative Approaches*, Fourth Edition, London: Allyn and Bacon.
- Neuman, Lawrence (2007). *Basics of Social Research: Qualitative and Quantitative Approaches*, Second Edition, New York: Allyn & Bacon.
- Northcutt, Norvell and Danny McCoy (2004). *Interactive Qualitative Analysis*, Sage Pub.

استراوس، آنسلم و جولیت کوربین (۱۳۹۱). *مبانی پژوهش کیفی: فنون و مراحل تولید نظریه زمینه‌ای*. ترجمه ابراهیم افشار، تهران: نشر نی.

ایمان، محمدتقی (۱۳۹۱). *روش‌شناسی تحقیقات کیفی*. قم: انتشارات حوزه و دانشگاه.

ایمان، محمدتقی (۱۳۹۱). *فلسفه روش تحقیق در علوم انسانی*. قم: انتشارات حوزه و دانشگاه.

-
- ایمان، محمدتقی (۱۳۸۷). «ارزیابی پارادایمی انسان به عنوان عنصر اساسی در طراحی پارادایم الهی»، *فصلنامه حوزه و دانشگاه*، سال ۱۴، شماره ۵۴، صص: ۲۵-۴۶.
- حریری، نجیلا (۱۳۸۸). *اصول و روش‌های تحقیق کیفی*. تهران: دانشگاه آزاد اسلامی.
- فلیک، اووه (۱۳۹۰). *درآمدی بر روش‌های تحقیق کیفی*. ترجمه هادی جلیلی، تهران: نشر نی.
- کرسول، جان (۱۳۹۱). *روش و طرح تحقیق کیفی، انتخاب از میان پنج رویکرد*، ترجمه طهمورث حسنقلی‌پور، اشکان الهیاری و مجتبی براری، تهران: انتشارات نگاه دانش.

مددکاری اجتماعی در اعتیاد

(*Social Work in Addiction*)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی بیشتر دانشجویان با ویژگی‌ها و خصوصیات معتادان، وضعیت روانی-اجتماعی، شیوه ارتباط معتادان با جامعه، فرایند ترک اعتیاد، روش‌ها و مهارت‌های درمان معتادان. در این درس، تدوین گزارشی در مورد مددکاری اجتماعی با گروه‌های معتاد و ارائه گزارش در کلاس توسط دانشجو لازم است.

سرفصل درس ۳۲ ساعت:

- تعاریف و مفاهیم اعتیاد، مواد مخدر و معتاد
- خصوصیات و ویژگی‌های معتادان
- تاثیر روانی اجتماعی مواد مخدر
- چگونگی رابطه معتاد با جامعه
- چگونگی رابطه معتاد با خانواده
- نگرش جامعه نسبت به معتاد
- روش‌های تقویت توانایی‌های درونی معتاد در ایران
- روش‌های تقویت عوامل محیطی موثر بر ترک اعتیاد
- سیستم‌ها و فرم‌های اجتماعی برای ترک اعتیاد
- روش‌های و مدل‌های کار با معتادان
- فرآیند و روش‌های ترک اعتیاد
- معرفی برنامه‌ها و اقدامات اجتماعی برای پیشگیری و مقابله با اعتیاد

منابع پیشنهادی درس:

Straussner, Shulamith Lafa-Ashenberg & Larry Harrison (Eds) (2003). *International Aspects in Social Work Practice in the Addictions*. New York: Haworth Press.

جوادیان، سیدرضا (۱۳۸۳). مددکاری اجتماعی و درمان سوء مصرف مواد، *فصل نامه علمی- پژوهشی مددکاری*

اجتماعی، شماره ۲۰، ۱۳۸۳

مصطفی اقلیما، غنچه راهب (۱۳۸۹)، روش‌های مددکاری اجتماعی در پیشگیری و درمان اعتیاد، انتشارات دانشگاه

علوم بهزیستی و توانبخشی

شاملو، سعید (۱۳۸۰). فرایند روان‌درمانی معتادان، *نشریه مددکاری اجتماعی*، شماره سوم انتشارات دانشگاه علوم

بهبودی و توان‌بخشی.

لیاقت، غلامعلی (۱۳۷۵). *گروه درمانی معتادان*، تهران: موسسه انتشارات امیرکبیر.

ولاسکوئز، ماری‌مردن و همکاران (۱۳۷۹) *گروه درمانی معتادان* (ترجمه محمدحسین ضیال‌الدینی و همکاران)

انتشارات اندیشه

روش‌ها و فنون توانمندسازی

(Empowerment Methods and Techniques)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با تعاریف و مفاهیم توانمندسازی و عوامل موثر بر ایجاد اختلال در به همگی افراد جامعه، روش‌های برابر سازی فرصت‌ها و امکانات اجتماعی، روش‌ها و فرایندها تواناسازی و بهره‌گیری از آن برای قادر سازی مددجویان. در این درس انجام تکلیف درسی پیرامون یکی از موضوعات درس و ارائه گزارش آن در کلاس توسط دانشجویان ضروری است.

سرفصل درس: ۳۲ ساعت

- تعاریف و مفاهیم قادر سازی، توانمندسازی نوتوانی و خوداتکایی
- عوامل موثر بر ایجاد محدودیت در افراد، گروه‌ها و اجتماعات
- انواع موانع و محدودیت‌ها (اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، ملی، قومی و...)
- پیامدهای محدودیت‌ها و نابرابری فرصت‌ها در رشد و تعالی انسانها
- رابطه محدودیت‌ها با کارکرد اجتماعی افراد، گروه‌ها و اجتماعات
- روش‌ها و معیارهای تواناسازی
- مراحل و فرایندها تواناسازی
- توانمندسازی گروه‌های محروم
- توانمندسازی گروه‌های دارای نقص عضو
- توانمندسازی افراد سالمند
- توانمندسازی افراد جوان برای مقابله با خطر
- نقش سازمان‌های رفاه اجتماعی در توانمندسازی

منابع پیشنهادی درس:

مددکاری اجتماعی: توانمندسازی جهانی زنان / کارولین ام ایبوت / محمدرضا ایروانی، سعید دلیل گو، عاطفه آرین مهر
بهروز فتاحیان فر، محبوبه رضاعلی (۱۳۹۵). توانمندسازی اقتصادی و اجتماعی خانوارهای روستایی
لورین مارگوت گوتیرث، روت ج. پاسونز، انید اوپال کاکس، افشین جاویدنسب، طلعت اله یاری (۱۳۹۶). توانمندسازی در
مددکاری اجتماعی، نشر دانژه

Lee, Judith A. B. (2001). *The Empowerment Approach to Social Work Practice*. New York: Columbia University Press. (2nd Edition).

Turnbull, Ann, H. Rutherford Turnbull, Nancy E. Baptiste & Luis-Vicente Reyes (2004) *Families, Professionals, and Exceptionality: Collaborating for Empowerment*, Prentice-Hall. (4th Revised edition).

کاربردهای نوین مددکاری اجتماعی (*New Application of Social Work*)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با کاربردهای نوین در مددکاری اجتماعی. در این نگاه موضوعات جدیدی همچون مددکاری روابط بین الملل و مددکاری محیط زیست مورد بحث قرار می گیرد. این دو موضوع با یکدیگر ارتباط تنگاتنگی دارند. در این درس انجام تکلیف درسی پیرامون یکی از موضوعات درس و ارائه گزارش آن در کلاس توسط دانشجو ضروری است.

سرفصل درس: ۳۲ ساعت

- تعاریف و مفاهیم کاربردهای نوین مددکاری
- مددکاری اجتماعی بین الملل چیست؟
- ابعاد مددکاری اجتماعی بین الملل چیست؟
- جایگاه مددکاری اجتماعی بین الملل
- مددکاری اجتماعی و تروریسم
- مددکاری اجتماعی در ارتباط با محیط زیست
- ابعاد فعالیت های مددکاری اجتماعی و محیط زیست
- رابطه مددکاری اجتماعی و توسعه پایدار

منابع پیشنهادی درس:

Dominelli, Lena. *Green Social Work: From Environmental Crises to Environmental Justice*. Polity, 2012.

Alston, Margaret. "Environmental social work: Accounting for gender in climate disasters." *Australian Social Work* 66.2 (2013): 218-233.

Steiger E. International relations in social work. *Gesundheit Derending*. 1950 Aug;30(8):341-77.

Ife, Jim. "[en] The new international agendas: what role for social work?." *Trabajo Social Global-Global Social Work* 1.1 (2010): 80-102.